

Bilješka.- U ovom slučaju je presuda u skladu s presudama koje su slijedile načelo postavljeno u slučaju broda "Teh Hu" (v. ovaj periodik br.44, str.62).

K.T.

TRANSPORTNO OSIGURANJE

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Presuda br.I Sl-1924/77-22
od 30.I 1978.

Vijeće: Danijel Gamberger, Lida Horvat-Mandić,
prof.dr Branko Jakaša

Osiguranje željezničkih vozila - Osiguranik ne gubi pravo na naknadu štete ako propusti obavijestiti osiguratelja o nastaloj šteti, premda drukčije određuju pravila osiguranja - Osiguratelj bi imao pravo na umanjenje osigurnine ako dokaže da osiguranik nije poduzeo potrebne mjere da se šteta smanji - Osiguranik ne može poduzeti nikakve mjere u svrhu smanjenja štete ako je šteta prouzročena sudarom motornih vozila

Tužitelj je željezničko transportno poduzeće, a tuženi je osiguranik.

Tužitelj u tužbi navodi da je sa osiguranikom sklopio ugovor o osiguranju svojih motornih vozila. Jedno vozilo je u sudaru bilo oštećeno, pa budući da štetu prouzročenu tim pokrivenim rizikom tuženi odbija nadoknaditi, tužitelj zahtijeva da ga sud obveže na naknadu štete.

Tuženi u svoju obranu iznosi da je tužitelj prema Pravilniku za osiguranje imovine Jugoslavenskih željeznica bio dužan obavijestiti ga u roku od 3 dana o nastaloj šteti. Ukoliko tako ne postupi gubi pravo na osigurninu.

Prvostepeni sud je obvezao tuženoga u smislu tužbenog zahtjeva.

Tužitelj je pravovremeno uložio žalbu.

U žalbi se poziva na razlog pogrešne primjene materijalnog prava. Ističe da njegova obveza na plaćanje navedenog iznosa ne postoji jer se tužitelj nije pridržavao Pravilnika za osiguranje imovine Jugoslavenskih želje-

znica - koji su sastavni dio ugovora o osiguranju - u pogledu rokova u kojima ga je bio dužan obavijestiti o nastalom štetnom događaju. Osim toga, tuženi nije imao uslijed takvog tužiteljevog postupka mogućnost da provjeri da li je tužitelj u konkretnom slučaju poduzeo sve što je bilo u njegovoj mogućnosti da štetu smanji. Iz ovih razloga žalitelj smatra da utuženi račun nije dužan platiti i predlaže da se prvostepena presuda u pobijanom dijelu preinači i tužitelja odbije s tim dijelom tužbenog zahtjeva.

Drugostepeni sud je žalbu odbio iz slijedećih razloga:

Utruženi se račun odnosi na trošak popravka tužiteljevog oštećenog šinobusa - motora. U zapisniku o izvidu štete bilo je utvrđeno da je do oštećenja došlo uslijed vanjskog jakog i neočekivanog udarca. Tužitelj traži od tuženoga utuženi iznos na osnovi sklopljenog ugovora o osiguranju.

U Pravilniku za osiguranje imovine Jugoslavenskih željeznica i to u čl.6/3 na koji se žalitelj poziva, navedeno je da je osiguranik dužan odmah i najkraćim putem obavijestiti osiguratelja, a najkasnije u roku od 3 dana, o štetnom udesu, ako se radi o štetama koje prema predviđanjima prelaze din 20.000.- U smislu toč.4/1, čl.6. osiguranik je dužan poduzeti sve mjere koje su u njegovoj mogućnosti za otklanjanje i smanjenje štete. Međutim, u toč.4/6 se navodi da će osiguratelj biti ipak u obvezi naknaditi štetu u potpunosti, pod uvjetom da je bila izvršena dužnost iz cit. toč.1. tog člana.

Prvostepeni sud je upravo pozivom na ovu odredbu stao na stajalište da propust tužitelja da prijavu šetnog događaja nije podnio u roku od 3 dana, ne lišava tužitelja u konkretnom slučaju prava na plaćanje osigurnine i tuženoga ne oslobadja dužnosti da tužitelju utuženi iznos, čija visina nije sporna, podmiri.

Po prvostepenom sudu zauzeto stajalište usvaja u cijelosti i ovaj sud, utoliko više što je oštećenje bilo prouzročeno udarcem izvana i što je evidentno da tužitelj više nije imao mogućnosti da to oštećenje otkloni ili smanji. Uostalom ni sam tuženi ne navodi nikakvih konkretnih podataka zbog kojih smatra da tužitelj eventualno nije postupio dužnom pažnjom.

Osim toga se napominje prema odredbama Osnovnog zakona o osiguranju i osiguravajućim organizacijama (Sl.l. br.7/67), koji je u to vrijeme bio na snazi, nepridržavanje formalnosti u pogledu propuštanja rokova za prijavu

štete, odnosno nastupanja osiguranog slučaja osiguratelju ne utječe na pravo osiguranika da ostvari svoje potraživanje iz ugovora o osiguranju (čl.70).

L.H-M.

ENGLESKI APELACIONI SUD

Presuda od 21.VI 1978.

Stockton c/a Mason i The Vehicle
and General Insurance Co. Ltd. i
Arthur Edward (Insurance) Ltd.

Suci: Lord Diplock, Viscount Dilhorne, Lord Scarman

Osiguranje motornog vozila - Privremeno osiguranje - Uloga osigurateljevog posrednika - Prijenos osiguranja - Odgovornost osiguratelja temeljena na izjavi njegovog posrednika dato j u neformalnom razgovoru - Koga zastupa osiguratelj posrednik pri sklapanju ugovora o osiguranju

Ovaj spor je posljedica automobilske nesreće koja se dogodila 18. travnja 1968. godine u 15,30 sati (trenutak nesreće je značajan). Automobilom marke MG Midget upravljao je prvotuženi u ovom sporu (Mason), a tužitelj (Stockton) je kao putnik u spomenutom automobilu zadobio teške fizičke ozljede. Nije sporno da je do nesreće došlo uslijed nepažljive vožnje prvotuženog.

Deset dana ranije, tj. 8. travnja 1968, otac prvotuženog je kao vlasnik automobila dao upute svojem posredniku osiguratelja (Arthur Edward (Insurance) Ltd.) da prenese postojeću policu osiguranja s njegovog automobila Ford Anglia na automobil MG Midget. Službenik osigurateljevog posrednika je odgovorio: "Da, to će biti sredjeno. Učinit ćemo tako", te je otac prvotuženog držao da je ovaj razgovor značio valjani prijenos osiguranja na novi auto pod istim uvjetima kao za prijašnji - uz pokriće odgovornosti za putnike, kao i odgovornosti za vožnju automobilom od strane bilo kojeg ovlaštenog vozača.

Istog dana kad se dogodila spomenuta nesreća, tj. 18. travnja 1968, otac prvotuženog je u 17,15 sati (dakle nakon nesreće) primio pismo od strane osigurateljevog posrednika u kojem je inter alia stajalo: "..... S obzirom na Vašu nedavnu zamjenu automobila, želimo Vas izvijestiti da ste nam prije izdavanja note o pokriću